אמר רבא לא תימא ספק חוא ספק לא חוא

אלא ודאי חזא ספק מחמת שכבת זרע

ספק מחמת ראייה כיון שנזקק למומאה

ספיקו ממא: שכבת זרעו ממאה: למאי אילימא

למגע מי גרע משכבת זרע דמהור אלא

זרעו של זב מטמא במשא מאן שמעת להא

דאמר שכבת זרע של זב מטמא במשא

אילימא האי תנא דתניא ירבי אליעזר אומר

שכבת זרעו של זב אינו מטמא במשא ורבי

יהושע אומר מממא במשא לפי ישאי

אפשר לה בלא ציחצוחי זיבה אפי' רבי

יהושע לא אמר אלא משום ציחצוחי זיבה

אבל בעיניה לא אמר אלא אמר רב אדא

בר אהבה לומר שאין תולין בה סבר רב

פפא קמיה דרבא למימר איידי חולשא הוא

דחזי א"ל רבא יוהתנן יגר שנתגייר מטמא

מיד בזיבה א"ל אין לך חולי גדול מזה

אלא תנאי היא דתניא שכבת זרע של זב

מטמא במשא כל מעת לעת ור' יוםי אומר

יומו במאי קמיפלגי בדשמואל דשמואל

רמי או כתיב יכי יהיה בך איש אשר לא

יהיה מהור מקרה לילה וכתיב לפנות ערב

ירחץ במים מ"ד מעת לעת דייק מלפנות ערב ואידך דייק מקרה לילה ומ"ד מלפנות

ערב הכתיב מקרה לילה א"ל אורחא דקרי למתיא בליליא: בתני' ינזיר היה שמואל

כדברי ר' נהוראי שנא' יומורה לא יעלה

על ראשו נאמר בשמשון יומורה ונאמר

בשמואל ומורה מה מורה האמורה בשמשון

נזיר אף מורה האמורה בשמואל נזיר א"ר

יוםי והלא אין מורה אלא של בשר ודם

א"ל רבי נהוראי והלא כבר נאמר

מסורת הש"ם

ל) [ב"ק כה.], כ) [נדה כב.],
ג) זבים פ"ב מ"ג ע"ש,
ד) ברכות נג:, ה) [ויקרא טו],

ו) לייל או איש. ז) פייב מייג.

ט) גי׳ א״מ בשרו הל״ל אלא

ל) ל"ל היא דתניא ש"ו של וב,

נ) גי׳ א״מ מע״ל. מ) גי׳ א״מ

ם בי טו מומש משא לקרי, הזיבה טומאת משא לקרי, (2) [במ"ג פ"ב דובים ס"ל לר"

יוסי דאינו פוטר חרי לזיבה של

הושית תוספת באופו אחר ע"ש

י) [מלא כג יב],

ח) [תוספתא זבין פ"ב ה"

לא סימא. דהאי ספיקו דאמר שמטמא דקא בעי למימר ספק חוא אלה רבא לא תימא ספק חוא ספק לא חוא אלא וראי חוא

זרט: מי גרע. שכדה זרט לזד היא ואמר עלה ואפי׳ רבי יהושע

אחריני דאמרי פודליכא טעמא משום ליחלוחי זיבה אלא שכך גזירת הכתוב דתניא שכבת זרע של זב מטמא יו מעת לעת לאחר שראה זיבה זו מטמא במשא: ר' יוסי אומר יומו. בלבד שראה בו זיבה אם ראה קרי תולין את הקרי בזיבה ומטמא במשא אותו היום בלבד אבל מכאן ולהבא לא ולאו משום דסבירא ליה דאי אפשר בלא ניחלוחי זיבה אלא שכך גזירת הכתוב. שובכי האי דשמואל קמיפלגי דשמואל רמי כתיב כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה ורחץ במים את כל בשרו ש אלמא מדשני ש בדיבוריה ש"מ דבטומאת קרי קאמר: ממ"ד כל מעם לעת. מטמא שכבת זרע של זב דדייק מלפנות ערב דמשמע ב' ערבים לפנות חד ערב משמע כדכתיב כי פנה היום (ירמיה ו) והאי דכתיב ערב היינו נמי ערב אחרינא והוי משמע (א) כז דכתיב ביה מערב ועד ערב לומר לך מערב ועד ערב מטמא שכבת זרע של זב במשא דה"נ תניא לה בסיפראי והיה לפנות ערב ירחץ במים מלמד שהקרי פוטר בזיבה מעת לעת: ואידך דייק ממקרה לילה. דמשמע עד לילה מטמא במשא כי זיבה דהיינו יומו: אורחיה דקרי דאסיא בליליא. כשמהרהר על לו משכבו ודבר הכתוב בחווה: בותבר' כדברי רבי נהוראי. כך דברי רבי נהוראי: מה מורה האמורה בשמשון דכתיב כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן (שופטים יג): נמ'

בים היותר המילה ושלה ובשלה למוד דכל ספק מקלינין ביה לטהרו: אי הכי דמהאי קרא ילפת ליה. אפי׳ נזקק לטומאה נמי בר הכתוב בטהרה תחילה. מהה יש ללמוד דכל ספק מקלינין ביה לטהרו: אי הכי דמהאי קרא ילפת ליה. אפי׳ נזקק לטומאה נמי דגזרת הכתוב הוא: אלא כי אתמר דרב יהודה אהא אתמר והך קרא אתא לדרשא אחרינא והא דמיפלגי במתני׳ בין נזקק לטומאה ובין לא נזקק מקראי דת״כ דריש ליה כדפרי׳ במתני׳: אם בהרת קודמת לשער לבן טמא. דכתיב והיא הפכה שער לבן דבעי׳ פכתו ללבן: ספק טמא ור' יהושע אומר כיהה. פי' טהור כמו והנה כהה הנגע: ודילמא כיהה וטמא כלונ דר׳ יהושע דמטהר דילמא ראוי להיות טמא והוי כמו מה״מ אלא שלשון נזיר משונה: בשבעה דרכים בודקים את הזב. שאם ראה מחמת אונט טהור דדרשיי מבשרו ולא מחמת אונסו. עד שלא נוקק לטומאה דהיינו כשרואה ראיה שניה שבה ינמור לטמא משכב ומושב אבל ראיה ראשונה מטמאה באונס טומאת ערב כדין בעל קרי כדדרשי' פ' בנות כותים זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו ש"ז. ראיה ראשונה של זב איתקש לבעל קרי ומצטרפי' עם השניה אפי היתה באונס: במאכל אם אכל דברים המביאים לידי זיבה כדמפרש פ"ק דיומא 6) ר"ג בש' בי"י בריבוי שתיה במשא כבד שנשא במראה ראה אשה אפי לא הרהר ובהרהור אפי

י. לא ראה ואם אירע לו א' מאלו הז' קודם שראה ראיה שניה שלא באונס: אין בודקין אותו ואף אם ראה שלישית באונס נעשה זב

ספק לא חזא דמש"ה לא מוקמינן עליה טומאה לא לענין חיוב קרבן ולא לענין סתירה אם כבר התחיל למנות ימי ספרו כדכתיבה וספר לו שבעת ימים לטהרתו אלא ודאי חזא ומיהו ספק מחמת שכבת

משכבת זרע דטהור דטמא במגע כדאמר מר (נדה דף מג:) ואיש אשר תלא ממנו שכבת זרע (ויקרא כב) או לרבות את הנוגע: אלא אמר רב אדא בר אהבה. מאי הא דקאמר דשכבת זרעו טמא לומר שאיז תוליז בה דלאחר שמקק לטומאה אם ראה קרי שוראה זיבה אין אותה זיבה כקרי כי ההיא דתנן במס' זבין (פ"ב מ"ג) הרואה קרי אינו מטמא בזיבה כל מעת לעת: סבר רב פפח קמיה דרבח למימר. היינו טעמא דאין תולין את הזיבה בשכבת זרע דאמריגן איידי חולשא שנחלש מזיבה ראשונה פשכבר נזקק לטומאת זיבה חוא נמי להך זיבה ולא מחמת קרי אבל היכא דלא נזקק לטומאה וראה קרי היינו טעמא דתלינן את הזיבה בקרי ואינו מטמא כל מעת לעת משום דלאו ע"י חולשא הוא דחוא דהא אכתי לא נוקק לויבה: א"ל רבא והא מנן. במס׳ זביןי עובד כוכבים שראה קרי ונתגייר מטמא בזיבה מיד ותני עלה בברייתאים (עובד כוכבים שראה קרי ונתגייר מטמא בזיבה מיד) בד"א בזמן שנתגייר מהול והא הכא דליכא חולשא ואפ"ה לא תלינן את הזיבה בקרי והוי טמא מיד א"ל כיון דמקבל עליו עול מצות אין לך חולי גדול מזה. ולא חולי ממש קאמר דאי חולי ממש לא הוי מטמא בזיבה שזו אחד במו' דרכים שבודקין בהן את הזב ששנינו במשנתינו אלא מחמת חולשה דובעלמה הוה דחוה שכן זיבה באה מבשר מת ולא מחמת קרי: אלא סנאי היא. אדלעיל קאי דהא דדחינן לעיל מאן שמעת ליה דקאמר שכבת זרעו מטמא במשא רבי יהושע

יואמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני שכבר היה עליו מורא של בשר ודם: **גמ'** "א"ל רב לחייא בריה בשר ודם: לא אמר אלא מחמת זיבה איכא תנאי

ספק מחמת זרעי ספק מחמת ראיה וכיון דנוקק למומאה םפקו ממא. פר"י כדאמרינן גפ' המפלת (נדה דף כב.) זיבה דפתיכא ביה שכבת זרע לא סתרה אלא יום אחד זיבה דלא פתיכא ביה

שכבת זרט מתרה שבטה ורבא מיירי כגון שבדק עלמו ומלא שכבת זרע וגם זיבה על הבגד ולא נודע אם באה הזיבה לבדה והשכבת זרע לבד ויסתור שבע או פתך בה זיבה שבאו

יחד ולא יסתור רק יום אחד: ושכבת זרע למאי אילימא למגע. דמשמוקק

לטומאה יטמא לשכבת 2 זרע במגע פשיטא מי גרע משכבת זרע דטהור בעלמה ואפי׳ לה מקק נמי אלה למשא דשכבת זרע דטהור בעלמא אינו מטמא במשא וכשמקק לטומאה מממל במשל:

אילימא האי תנא דתניא כו' אפילו רבי יהושע לא

קאמר אלא בצחצוחי זיבה אבל בעיניה לא. ושכבת זרע דמתני׳ משמע דאף בעיניה: אלא אמר רב אדא בר אחבה לומר שאין תולין בה. דבמסכת זבין (פ"ב מ"ג) תנן הרואה קרי [אינו מטמא בזיבה] כל מעת לעת שהקרי פוטר זיבה הבא לאחריה כל מעת לעת אבל משמקק לטומאה אז לא תפטור השכבת זרע את הזיבה הבא אחריה: םבר רב פפא קמיה דרבא למימר

איידי חולשא הוא דחוא. כלומר להכי אמרינן דקרי פוטר זיבה הבא אחריו כל מעת לעת

דאיכא למיחש שמא מחמת חלישות נתרוקן: מן השכבת זרע הוא דחוא וקרי כאן מבשרו ולא מחמת אונסו אבל משמחק לטומאה אונס לא פוטר והיינו נמי טעמא דרב אדא בר מסנס: אמר ליה רבא [והא תנן] גר שנתגייר מממא בזיבה [מיד]. ה"ג ואמאי הא אין חולי גדול מזה פר"י גר שראה קרי הודם שנתגייר ונתגייר וראה זיבה מטמא בזיבה ולא תפטור קרי את הזיבה ואם כדברי רב אדא ורב פפא

דטעמא דקרי פוטר בזיבה הבא אחריו משום חולשא גבי גר נמי נימא הכי דאין לך חולי גדול מזה דכי היכי דבדקינן אותו לפטור בקרי דמה לי קרי שראה כשהוא עובד כוכבים מה לי שראה כשהוא ישראל: אלא תנאי [היא] כלומר דרב אדא ורב פפא ליתא דודאי טעמא דקרי לאו משום חולשא אלא משום גזירת הכתוב דדרשינן בספרי והיה לפנות ערב ירחץ במים מלמד שהקרי פוטר זיבה 5 כל מעת לעת ולכך ל"ש נזקק ול"ש לא נזקק אמרי" דקרי פוטר זיבה הבאה אחריו מעת לעת ושכבת זרע דמתני׳ לאו בזיבה איירי כדאמר רב אדא בר אהבה אלא כדאמר מעיקרא למשא והנים תנאי סשל זב דאמרי דהרי של זב מטמא במשאף מעת לעת כלומר כשראה הרי מוך מעת לעת שראה בזיבה: רבר יוםי אומר כו'. וא"ת ולייתי מתני׳ דמסכת כלים (פ״א מ״ג) למעלה מהם רוקו של זב ושכבת זרעו שמטמא במשא ובפרק כילד הרגל (ב״ק דף כה.) מייתי לה [וי״ל] שרגלים לדבר דמתני' מיירי® דוהא שכבת זרע שרואה סמוך לזיבות (והתם בעי לאחויי שיטמאº נמשא כל ז'): במאי קמיפדגי בדשמואד דשמואד רמי בתיב כי יהיה בך איש אשר לא יהיה שהור. שהוא זכ מקרה לילה כלומר שאם ראה קרי תוך 0 (היום) 10 אחר שראה הזיבה 11 מטמאה משאו לקרי: וכתיב לפנות ערב. אף בי אחר שפנה הערב בי והיינו עד מעת לעת וכדדרשינן נמי בספרי כדפרישי׳ לעיל דמשמע מעת לעת: מ״ד מעת לעת דייק מלפנות ערב ומ"ד יומו דייק מלילה ואידך הא דכתיב לילה משום דאורחיה דקרי למיתיא בלילה. ונראה לומר דאידך דורש י לפנות ערב סדרסינן בסיפרי דקרי פוטר זיבה של אחריה כל מעת לעת: בה מורה האמור בשמשון גזיר. דכתיב נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן:

חמוף

ספק ספק ספק אם ראה ש"ז תחילה וטיפת זיבה הבאה אח"כ אינה מטמאה כדתנן פ"ב דמס' זבים הרואה קרי אינו מחמת ש"ז פירוש ספק אם ראה ש"ז תחילה וטיפת זיבה הבאה אח"כ אינה מטמאה כדתנן פ"ב דמס' זבים הרואה קרי אינו מטור הזיבה משום דהוי אונס שניזדעועו מטמא בויבה מעת לעת ספק אם טיפת זיבה יצאת תחילה ועד שלא נזקק הקרי מטהר הזיבה משום דהוי אונס שניזדעועו איבריו ונתרוקן גופו ונחלש והוי כחולי: משנוקק לטומאה אפי׳ אונס נטמא. וק' לפי זה מאי קאמר מחמת [ספק] ש"ז אפי׳ ודאי מחמת ש"ז טמא. ועוד לרב אדא בר אהבה דמפרש שכבת זרעו לענין שאין תולין היינו ספקו: מי גרע מש"ז דטהור דמטמא במגע ואפי׳ ר' יהושע לא קאמר אלא משום צחצוחי זיבה אבל בעינא לא ומתני׳ קתני דש"ז מטמא במשא מטעם ש"ז ולא משום זיבה ואפי׳ איכא בלא צחצוחי זיבה: אמר רב אדא בר אהבה לומר שאיז תולין בה. פי׳ אם ראה זיבה אחר קרי אין תולין שמחמת הקרי בא הזיבה והא דתנן דקרי מטרה הזיבה מעת לעת משום דמחמת חולשא דקרי חזי. ולכך משנזקק אין תולין שמחמת הקרי בא הזיבה והא דתנן דקרי מטרה הזיבה מעת לעת משום דמחמת חולשא דקרי חזי. ולכך משנזקק לטומאה דמטמ' באונס טמא: א"ל רבא והתנן גר שראה קרי ונתגייר מטמא בזיבה מעת לעת ר' יוסי אומר יומו: ובתוס' מוקי לה בנתגייר מהול דאי לאו הכי כל זמן שמצטער מחמת [המילה] אינו מטמא בזיבה : ה״ג ואין לך חולי גדול מזה. פירוש ואי אמרת דטעם דקרי מטהר בזיבה משום חולשא מה לי ישראל מה לי גר אדרבה טפי חולשא איכא בגר שהכניס עצמו לדאגת

נוסחת הריב"ן

א] וחזר וראה: ב] דכבר שמקק: ג] שזו אחד מן הדרכים: ד] חולשא הוא: הן דלה הני טעמה: ון מטמה כל מעת לעת כו': ז] שראה זיבה של קרי מטמא במשא מעת לעת: חז ובהאי דשמואל: נעם. מן ונהסי דשמוסנ. ט] מדשני קרא בדבוריה: י] בכ"י כתוב בזה"ל גליון פי במום׳ איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה דמשמע איש אשר לא יהיה טהור סתם ולא פירש ממה א"כ זהו שהוא זב מחרה זהו שראה קרי אח"כ לילה מיותר לומר דעד לילה הוא מטמא החרי כזוב לטמא במשא דמערב ועד ערב כו' וה"ג תניא

הנהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה מ"ד כל מעת לעת וכו' והוי משמע כאילו כתיב ניה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גם' דשמואל רמי כתיב יהיה בך איש גו'. עי' שיטה מקובלת:

מוסף רש"י

שאי אפשר לה בלא צחצוחי זיבה. שלי לופשר לראות שכבת זרע הבאה מן הוב בלא טיפת לחלוחי זיבה

פי' הרא"ש

לה: עד שלא נזקק לטומאה כיצד שנים שבאו אצל כהן בזה בהרת כגריס ובזה כסלע בסוף שבוע בזה כסלע ובזה כסלע ואין ידוע באיזה מהם פשתה בין באיש א' בין בב' אנשים טהור. ואע"ג בודאי א' מהם טמא וכ"ש באיש א' בודאי אותו האיש שיש בו נגע טמא אפ״ה טהור: בו נגע טמא אפ זו טחוז: ובת״כ דריש ליה מקרא וטמא אותו את הודאי הוא מטמא פי' נגע שהוא ודאי מטמא ולא קאי אגברא ואינו מטמא את הספק: משנזקק לטומא׳ ספקו טמא. כיצד ב' שבאו ובזה כסלע בסוף שבוע בזה כסלע ועוד ובזה כסלע ועוד להיות כגריס. ובת"כ דריש ליה מקרא וטהר אותו את נגעים להקל: הואיל ופתח

א) צ"ל דאיו מאכיליו אותו לא תגב"י ולא גב"ם: במשתה. בריבוי שתיה וכו".

בג ב מיי' פ"ב מהל' מחוסרי בפרה הל"ד: גד ג מיי׳ פ״ג מהל׳ טירות : כלט"ו

תורה אור השלם

וְ. כִּי יִהְיֶה בְךּ אִישׁ אֲשֶׁר לא יהיה טהור מקרה לילה יָבא אֶל תוֹךְ הַמַּחֲנֶה:

דברים כג יא 2. וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר צְבָאוֹת אָם רָאה תִרְאֶה בְּעֵנִי אֲמָתֶךּ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת אֲמָתֶךּ וְנָתַתָּה לַאֲמְתְּךְ זֶרַע אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיוּ לִייָ כַּל יְמֵי חַיִּיוּ וּמוֹרָה לא יעלה על ראשו:

שמואל א א יא 3. כי הנף הרה וילדת בן נו בּי וּשֶּׁר יָשֶׁר וּיְלְּרִי בְּּבּ וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ בִּי נְזִיר אֱלֹהִים יִדְיֶּיה הַנְּעֵר מִן הַבְּטֶן וְהוּא יְחֵל לְהוֹשִׁיעַ

4. ויאמר שמואל איר אלר וְשָׁמַע שָאוּל וַהְרָגְנִי יִי עֶגְלַת בָּקֶר תִּקַח בְּיָדֶךְ ואָמַרתּ לוֹבַח לִייִ בָּאתִי:

הגהות התוספות

1. ל"ל שכבת זרע. 2. ל"ל השכבת. 3. ל"ל שנתרוקן. 4. ל"ל וכי היכי דבדקינן אותו בכל הז' דרכים כן לריכין לבדוק אותו לפטור בקרי כו'. 5. ל"ל זיבה הבא אחריו. 6. ל"ל וכהני תנאי דאמרי דקרי כו'. 7. כאן הס"ד ומה"ד דתניא שכבת זרע של זב מטמה במשה כל מעת לעת כו'. 8. ל"ל משמע. 9. ל"ל מאן דמטמא. ובס"י ליתא כל מה שבסוגרים. 10. ז"ל לילה. 11. ז"ל תגרום הזיבה טומאת משא לקרי. 12. ל"ל דמשמע אף. 13. ל"ל הערב של יום הזיבה.

פי' הרא"ש (המשר)

לקרבן וכן הרביעית סותרת אפי׳ באונס: ספקו ושכבת לדבר שלא באתה הראיה מחמת האונס כיוז שכבר אין בודקין אותו: דאמר קרא והזב את זובו לזכר ולנקבה מטמא באונס מכאז ואילד . ולנקבה יש לו דין נקבה ומטמא באונס כדאיתא [בפ׳] בנות כותים כי יזוב זוב דמה מקיים דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד: והא דתניא נעשה זב לקרבז. ברביעית ר"א דורש את וג' ראיות יש דיז זכר: אמר רבא לא תימא ספק חוא ספק לא חוא דהא ודאי לא מטמאי׳. אלא ודאי ראיה כגון שבדק בעד ומצא עליו זיבה וקרי ואינו יודע וסותר ז' או אם ראה שתיהם

בבת אחת ואינו סותר אלא